

EUROPEJSKI OBSZAR GOSPODARCZY

URZĄD NADZORU EFTA

Obwieszczenie Urzędu Nadzoru EFTA w sprawie współpracy w ramach sieci organów ochrony konkurencji EFTA

(2006/C 227/07)

A. Niniejsze obwieszczenie jest wydane zgodnie z zasadami Porozumienia o Europejskim Obszarze Gospodarczym (zwanego dalej „porozumieniem EOG”) oraz Porozumienia pomiędzy państwami EFTA w sprawie ustanowienia Urzędu Nadzoru i Trybunału Sprawiedliwości (zwanego dalej „porozumieniem o nadzorze i trybunale”).

B. Komisja Europejska (zwana dalej „Komisją”) wydała obwieszczenie w sprawie współpracy w ramach sieci organów ochrony konkurencji⁽¹⁾. Ten niewiążący dokument zawiera zasady i reguły, którymi Komisja kieruje się w dziedzinie konkurencji. Objasnia także planowane sposoby ustanowienia współpracy w ramach sieci organów ochrony konkurencji w UE.

C. Urząd Nadzoru EFTA uważa, że wyżej wymieniony dokument ma znaczenie dla EOG. W celu zachowania jednakowych warunków konkurencji i zapewnienia jednolitego stosowania reguł konkurencji EOG w ramach całego Europejskiego Obszaru Gospodarczego, Urząd Nadzoru EFTA przyjmuje niniejsze obwieszczenie na mocy uprawnień, którymi dysponuje na podstawie art. 5 ust. 2 lit. b) porozumienia o nadzorze i trybunale. Urząd zamierza kierować się zasadami i regułami ustanowionymi w niniejszym obwieszczeniu przy stosowaniu odpowiednich reguł EOG w konkretnym przypadku⁽²⁾.

D. Celem niniejszego obwieszczenia jest szczegółowe objaśnienie sposobu, w jaki Urząd Nadzoru EFTA zamierza współpracować z organami ochrony konkurencji państw EFTA⁽³⁾ w stosowaniu przepisów art. 53 i 54 porozumienia EOG w poszczególnych przypadkach oraz w jaki sposób przewiduje się ustanowienie współpracy w ramach sieci organów ochrony konkurencji EFTA.

E. Niniejsze obwieszczenie zastępuje obwieszczenie Komisji w sprawie współpracy między krajowymi organami ochrony konkurencji i Urzędem Nadzoru EFTA w sprawie zajmowania się przypadkami objętymi zakresem art. 53 i 54 porozumienia EOG⁽⁴⁾.

F. Niniejsze obwieszczenie odnosi się do przypadków, w których Urząd jest kompetentnym organem nadzoru zgodnie z art. 56 porozumienia EOG.

1. WPROWADZENIE

1. Rozdział II protokołu 4 do porozumienia o nadzorze i trybunale w sprawie ogólnych zasad proceduralnych wdrażających przepisy art. 53 i 54 porozumienia EOG (zwany dalej „rozdziałem II”) ⁽⁵⁾ tworzy system, w którym Urząd Nadzoru EFTA i krajowe organy ochrony konkurencji państw EFTA

⁽¹⁾ Dz.U. C 101 z 27.4.2004, str. 43.

⁽²⁾ Kompetencje w zakresie poszczególnych przypadków podlegających przepisom art. 53 i 54 porozumienia EOG są podzielone między Urzędem Nadzoru EFTA i Komisją zgodnie z zasadami określonymi w art. 56 porozumienia EOG. Tylko jeden z organów nadzoru jest kompetentny, żeby zajmować się danym przypadkiem.

⁽³⁾ Zwraca się uwagę na to, że zgodnie z art. 41 rozdziału II protokołu 4 do porozumienia o nadzorze i trybunale Liechtenstein nie jest zobowiązany do wyznaczenia urzędu ochrony konkurencji. Do momentu podjęcia przez Liechtenstein decyzji o upoważnieniu krajowego organu do stosowania przepisów art. 53 i 54 porozumienia EOG w sieci konkurencji EFTA uczestniczyć będzie Biuro Gospodarki Narodowej Liechtensteinu. Biuro to nie posiada uprawnień w zakresie stosowania art. 53 i 54 porozumienia EOG i nie może wspierać innego krajowego organu ochrony konkurencji EFTA przy zbieraniu informacji w jego imieniu ani też podejmować działań polegających na ustaleniu faktów na rzecz innego krajowego organu ochrony konkurencji EFTA.

⁽⁴⁾ Dz.U. C 307 z 26.10.2000, str. 6 oraz Suplement EOG do Dz.U. nr 61 z 21.12.2000, str. 5.

⁽⁵⁾ W związku z wejściem w życie porozumienia zmieniającego protokół 4 do porozumienia państw EFTA w sprawie ustanowienia Urzędu Nadzoru i Trybunału Sprawiedliwości z dnia 24 września 2004 r. rozdział II protokołu 4 porozumienia o nadzorze i trybunale będzie w dużym stopniu odzwierciedlał filar EFTA rozporządzenia Rady (WE) nr 1/2003 (Dz.U. L 1 z 4.1.2003, str. 1).

(określane dalej jako „krajowe organy ochrony konkurencji”) ⁽⁶⁾ mogą stosować przepisy art. 53 i art. 54 porozumienia EOG. Krajowe organy ochrony konkurencji tworzą razem z Urzędem sieć organów publicznych: działają w publicznym interesie i ściśle współpracują w celu ochrony konkurencji. Sieć stanowi forum dyskusji i współpracy w zakresie stosowania i egzekwowania polityki konkurencji EOG. Tworzy ramy dla współpracy organów ochrony konkurencji EFTA w sprawach, gdzie zastosowanie mają art. 53 i 54 porozumienia EOG i jest podstawą do tworzenia i utrzymywania wspólnej kultury w zakresie konkurencji w ramach państw EFTA. Sieć zwana jest „siecią konkurencji EFTA”.

2. Struktura krajowych organów ochrony konkurencji jest różna w poszczególnych państwach EFTA. W niektórych państwach EFTA istnieje jeden organ odpowiedzialny za badanie spraw i podejmowanie decyzji. W innych państwach EFTA funkcje te są natomiast podzielone między dwa organy, z których jeden jest odpowiedzialny za prowadzenie dochodzenia w danej sprawie, a drugi — na zasadzie kolegalnej — za podejmowanie w danej sprawie decyzji. Ponadto w niektórych systemach krajowych pewne rodzaje sankcji mogą zostać nałożone jedynie przez sąd. Artykuł 40 rozdziału II — zgodnie z ogólną zasadą skuteczności — pozwala państwom EFTA na wybór organu lub organów, które będą pełnić funkcje krajowych organów ochrony konkurencji oraz na podział kompetencji między nimi. Zgodnie z ogólnymi zasadami prawa EOG, a zwłaszcza art. 3 porozumienia EOG, państwa EFTA są zobowiązane do ustanowienia systemu nakładającego skuteczne, proporcjonalne oraz odstraszające sankcje za naruszenie prawa EOG ⁽⁷⁾ ⁽⁸⁾. Systemy egzekwowania prawa państw EFTA są zróżnicowane, ale krajowe organy ochrony konkurencji EFTA, podpisując oświadczenie w formie załącznika do niniejszego obwieszczenia, wzajemnie uznają normy innych systemów za podstawę do współpracy.
3. Sieć utworzona przez organy ochrony konkurencji ma zapewnić zarówno wydajny podział pracy, jak i efektywne i spójne zastosowanie zasad konkurencji EOG. Rozdział II ustanawia główne zasady funkcjonowania wspomnianej sieci. Niniejsze obwieszczenie przedstawia szczegóły funkcjonowania systemu.
4. Konsultacje i wymiana w ramach sieci prowadzone są między organami stosującymi prawo w interesie publicznym i nie zmieniają żadnych praw ani zobowiązań wynikających dla przedsiębiorstw z prawa EOG lub krajowego. Każdy organ ochrony konkurencji jest w pełni odpowiedzialny za zapewnienie prawidłowego przebiegu procesu w sprawach, które rozpatruje.

2. PODZIAŁ PRACY W RAMACH FILARU EFTA

2.1. Zasady przydzielania spraw

5. Rozdział II oparty jest na systemie, w którym organy ochrony mają prawo stosowania przepisów art. 53 i 54 porozumienia EOG oraz są odpowiedzialne za wydajny podział pracy w ramach filaru EFTA w odniesieniu do spraw, w przypadku których konieczne wydaje się przeprowadzenie dochodzenia. Zarazem każdy z członków sieci zachowuje pełną swobodę w kwestii wszczęcia lub zaniechania postępowania w danej sprawie. W ramach powyższego systemu sprawami będą zajmować się:
  - pojedynczy krajowy organ ochrony konkurencji z ewentualnym wsparciem ze strony innego krajowego organu ochrony konkurencji EFTA; lub
  - kilka działających równolegle krajowych organów ochrony konkurencji EFTA; lub
  - Urząd Nadzoru EFTA.
6. W większości przypadków organ, który przyjmuje skargę lub wszczyna postępowanie z urzędu ⁽⁹⁾, będzie odpowiedzialny za prowadzenie sprawy. Przydzielenie sprawy innemu organowi może nastąpić

⁽⁶⁾ W niniejszym obwieszczeniu Urząd Nadzoru EFTA oraz krajowe organy ochrony konkurencji określa się wspólną nazwą „organy ochrony konkurencji”.

⁽⁷⁾ Porównaj ETS sprawa 68/88 Komisja przeciwko Grecji [1989] Zb. Orz. 2965 (motywy 23 do 25). Artykuł 6 porozumienia EOG stanowi, że bez uszczerbku dla przyszłego rozwoju orzecznictwa, postanowienia niniejszego porozumienia, w zakresie, w jakim ich treść jest identyczna z odpowiednimi zasadami Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Gospodarczą, Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Węgla i Stali oraz aktami przyjętymi w zastosowaniu tych dwóch traktatów, podlegają w zakresie ich wykonania i stosowania wykładni zgodnej z odpowiednimi orzeczeniami Trybunału Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich wydanymi przed datą podpisania niniejszego porozumienia. Jeśli chodzi o odpowiednie orzeczenia Trybunału Sprawiedliwości wydane po dacie podpisania porozumienia EOG, to — zgodnie z art. 3 ust. 2 porozumienia o nadzorze i trybunale — Urząd Nadzoru EFTA i Trybunał EFTA zwracają należytą uwagę na zasady ustanowione przez te orzeczenia.

⁽⁸⁾ Jak wspomiano w przypisie 3 Liechtenstein nie jest zobowiązany do wyznaczenia organu ochrony konkurencji.

⁽⁹⁾ W niniejszym obwieszczeniu termin „procedura” używany jest do określenia dochodzenia lub formalnego postępowania w sprawie przyjęcia decyzji na podstawie rozdziału II prowadzonych — w zależności od przypadku — przez krajowy organ ochrony konkurencji lub Urząd Nadzoru EFTA.

wyłacznie na początku postępowania (patrz pkt 23), jeżeli dany organ uzna, że sprawa nie leży w jego właściwości lub jeśli inne organy uznały, że są również właściwe w sprawie (patrz poniżej pkt 13-14).

7. Tam gdzie przydzielenie sprawy innemu organowi zostanie uznane za konieczne dla skutecznej ochrony konkurencji i interesu EOG członkowie sieci będą dążyć jak najczęściej do przydzielania sprawy pojedynczemu, właściwemu w tym zakresie organowi⁽¹⁰⁾. W każdym wypadku przydzielenie sprawy innemu organowi powinno przebiegać szybko i efektywnie i nie wstrzymywać toczących się dochodzeń.
8. Organ można uznać za właściwy w danej sprawie, jeśli spełnione są łącznie trzy następujące warunki:
  - (1) porozumienie lub praktyka ma istotny, bezpośredni, faktyczny lub przewidywalny wpływ na konkurencję na terytorium objętym działaniem organu, jest stosowane/stosowana na danym terytorium lub z niego pochodzi;
  - (2) organ jest w stanie skutecznie położyć kres sytuacji naruszenia przepisów, tzn. wydać nakaz zaprzestania danego porozumienia lub praktyki, skutkujący powstrzymaniem sytuacji naruszenia przepisów, a w stosownych wypadkach może nałożyć odpowiednią sankcję;
  - (3) może w razie potrzeby zebrać z pomocą innych organów dowody wymagane do udowodnienia naruszenia prawa.
9. Powyższe kryteria wskazują na to, że do uznania właściwości organu ochrony konkurencji państwa EFTA niezbędne jest istnienie faktycznego związku między przypadkiem naruszenia prawa a terytorium danego państwa EFTA. Można się zatem spodziewać, że w większości przypadków właściwymi będą organy tych państw EFTA, w których naruszenie przepisów wywarło znaczący wpływ na konkurencję pod warunkiem, że organy te są w stanie skutecznie położyć kres takiej sytuacji działając w pojedynkę lub równoległe z innymi organami, chyba że w danym przypadku instytucją właściwszą do podjęcia działania jest Urząd Nadzoru EFTA (patrz poniżej pkt 15).
10. Wynika stąd, że krajowy organ ochrony konkurencji działający samodzielnie jest z reguły właściwy do rozpatrywania takich porozumień i praktyk, które istotnie wpływają na konkurencję głównie na terytorium kraju, w którym działa.

Przykład 1: Przedsiębiorstwa z lokalizacją w państwie EFTA A uczestniczą w kartelu, który ustala ceny produktów sprzedawanych głównie w państwie EFTA A.

Właściwym organem do rozpatrzenia tej sprawy jest krajowy organ ochrony konkurencji w państwie A.

11. Ponadto samodzielne działanie takiego organu można uznać za stosowne także tam, gdzie wystarcza ono do tego, by całkowicie położyć kres sytuacji naruszenia prawa, mimo że w danej sprawie istnieje więcej potencjalnie właściwych krajowych organów ochrony konkurencji.

Przykład 2: Dwa przedsiębiorstwa założyły wspólne przedsiębiorstwo w państwie EFTA A. To wspólne przedsiębiorstwo świadczy usługi w państwach EFTA A i B stwarzając tym samym problem w zakresie konkurencji. Nakaz zaprzestania bezprawnej praktyki jest uznawany za wystarczający w celu skutecznego rozwiązania tej sprawy, gdyż może on doprowadzić do położenia kresu naruszeniu. Materiał dowodowy znajduje się głównie w biurach wspólnego przedsiębiorstwa w państwie EFTA A.

Krajowe organy ochrony konkurencji w państwach A i B są w obu przypadkach właściwe do rozpatrywania sprawy, lecz samodzielne działanie krajowego organu ochrony konkurencji w państwie A byłoby wystarczające i skuteczniejsze, niż samodzielne działanie krajowego organu ochrony konkurencji w państwie B lub działania podjęte równoległe przez oba krajowe organy ochrony konkurencji.

⁽¹⁰⁾ Motyw 18 rozporządzenia 1/2003 stanowi, że „w celu zapewnienia, że sprawy są prowadzone przez najwłaściwsze organy należące do sieci, należy wprowadzić ogólny przepis zezwalający organom ochrony konkurencji na zawieszanie lub umarzanie sprawy na tej podstawie, że prowadzi ją inny organ lub też że inny organ już ją zakończył, a celem takiego rozwiązania jest prowadzenie danej sprawy przez jeden tylko organ. Zastrzeżenie to nie powinno ograniczać uprawnień Komisji do odmowy wszczęcia postępowania z uwagi na brak interesu wspólnotowego, ponieważ zgodnie z orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich Komisja może odmówić wszczęcia postępowania, nawet jeżeli żaden inny organ ochrony konkurencji nie wykazał zamiaru zajęcia się sprawą”. Podobnie jak rozporządzenie 1/2003 rozdział II daje organowi ochrony konkurencji możliwość zawieszania lub umarzania sprawy na tej podstawie, że prowadzi ją inny organ lub też że inny organ już ją zakończył. Zgodnie z cytowanym powyżej motywem 18 rozporządzenia 1/2003 Urząd Nadzoru EFTA jest zdania, że może on odrzucić skargę z powodu braku wystarczająco istotnego interesu zgodnie z postanowieniami porozumienia EOG oraz że jest to możliwe nawet jeżeli żaden inny organ ochrony konkurencji nie wykazał zamiaru zajęcia się sprawą.

12. Równoległe działanie kilku krajowych organów ochrony konkurencji można podjąć w wypadku, gdy dane porozumienie lub praktyka ma istotny wpływ na konkurencję głównie na terytorium odnośnych krajów, a działanie tylko jednego krajowego organu ochrony konkurencji mogłoby być niewystarczające do całkowitego położenia kresu sytuacji naruszenia przepisów i/lub do nałożenia odpowiedniej sankcji.

Przykład 3: Dwa przedsiębiorstwa zawierają porozumienie w sprawie podziału rynku ograniczające działalność przedsiębiorstwa z siedzibą w państwie EFTA A do państwa EFTA A oraz ograniczające działalność przedsiębiorstwa z siedzibą w państwie EFTA B do państwa EFTA B.

Właściwe w tym wypadku jest działanie równoległe krajowych organów ochrony konkurencji w państwach A i B, każdego na swoim własnym terytorium.

13. Organy zajmujące się równoległe daną sprawą dołożą starań, aby ich działania miały charakter jak najbardziej skoordynowany. W tym celu mogą one uznać za przydatne wyznaczenie spośród swego grona organu kierującego oraz przekazanie mu specjalnych zadań, takich jak koordynacja działań dochodzeniowych, przy czym każdy z organów pozostałby odpowiedzialny za prowadzenie własnych postępowań.
14. Urząd Nadzoru EFTA jest organem właściwym szczególnie wówczas, gdy jedno lub kilka porozumień lub praktyk, w tym sieć podobnych umów lub praktyk, wpływa na konkurencję w dwóch lub więcej państwach EFTA (rynków transgranicznych obejmujących dwa lub więcej państw EFTA lub kilka rynków krajowych).
15. Ponadto Urząd Nadzoru EFTA jest organem właściwym do zajmowania się daną sprawą, jeżeli sprawa ta wiąże się ściśle z innymi przepisami prawa EOG, które mogą być wykonane wyłącznie lub skuteczniej przez Urząd Nadzoru EFTA, jeżeli wobec pojawienia się nowego problemu w dziedzinie konkurencji interes wspólnotowy wymaga przyjęcia decyzji Urzędu o opracowaniu przepisu w dziedzinie polityki konkurencji EOG lub zapewnienia skutecznego wykonania prawa.

2.2. Mechanizm współpracy w zakresie przydzielania spraw i pomocy

2.2.1. Informacje udzielane na początku postępowania (art. 11 rozdziału II)

16. W celu wykrycia przypadków prowadzenia kilku postępowań w tej samej sprawie oraz dla zapewnienia, że sprawy są rozpatrywane przez właściwe organy, członkowie sieci muszą być odpowiednio wcześniej informowani o sprawach, które są w trakcie rozpatrywania przez różne organy ochrony konkurencji⁽¹⁾. W wypadku konieczności przydzielenia sprawy innemu organowi jest w interesie zarówno sieci, jak i danego przedsiębiorstwa, aby nastąpiło to możliwie szybko.
17. Rozdział II tworzy mechanizm, za pomocą którego organy ochrony konkurencji udzielają sobie wzajemnie informacji dla zapewnienia skutecznego i szybkiego przebiegu przydzielania spraw innemu organowi. Artykuł 11 ust. 3 rozdziału II nakłada na krajowe organy ochrony konkurencji, w przypadku, gdy działają na mocy art. 53 lub 54 porozumienia EOG, obowiązek pisemnego informowania Urzędu Nadzoru EFTA przed lub bezzwłocznie po wszczęciu pierwszych formalnych działań dochodzeniowych⁽²⁾. Stwierdza on również, że informacja ta może być udostępniona innym krajowym organom ochrony konkurencji. Krajowe organy ochrony konkurencji planują ułatwienie wszystkim członkom sieci dostępu do informacji wymienionych zgodnie z art. 11. Postanowienia art. 11 ust. 3 rozdziału II mają umożliwić sieci wykrywanie przypadków prowadzenia kilku postępowań w tej samej sprawie oraz zajmowanie się kwestiami przydzielania sprawy innemu organowi bezpośrednio po wszczęciu dochodzenia. Krajowe organy ochrony konkurencji i Urząd muszą być zatem informowane przed lub bezpośrednio po podjęciu jakichkolwiek kroków przypominających dochodzenie, które Urząd może podjąć na podstawie art. 18-21 rozdziału II. W myśl art. 11 ust. 2 rozdziału II Urząd objęty jest równoważnym obowiązkiem informowania krajowych organów ochrony konkurencji. Członkowie sieci będą się wzajemnie informowali o sprawach będących w toku za pomocą standardowych formularzy zawierających ograniczoną ilość szczegółów na temat sprawy, takich jak organ zajmujący się sprawą, dany produkt, właściwe terytorium i zainteresowane strony, domniemane naruszenie prawa, zakładany okres trwania przedmiotowego naruszenia oraz kontekstu sprawy. Będą sobie także nawzajem dostarczać aktualnych informacji w przypadku pojawienia się istotnych zmian.

⁽¹⁾ Sprawy wszczęte w następstwie wniosku o łagodzenie sankcji patrz pkt 37 i kolejne.

⁽²⁾ Informacje dostarczone zgodnie z art. 11 ust. 3 rozdziału II będą przekazane następnie Komisji zgodnie z obowiązkami Urzędu wynikającymi z art. 2 ust. 2 protokołu 23 do porozumienia EOG.

18. Kwestia wymagająca przydzielenia sprawy innemu organowi powinna zostać rozwiązana szybko, zazwyczaj w ciągu dwóch miesięcy od daty przekazania do sieci pierwszej informacji na mocy art. 11 rozdziału II. W tym czasie organy ochrony konkurencji będą starały się dojść do porozumienia na temat ewentualnego przydzielenia sprawy innemu organowi oraz, w razie potrzeby, na temat zasad działania równoległego.
19. Zasadniczo organ lub organy ochrony konkurencji prowadzący(e) sprawę pod koniec okresu przydzielenia sprawy innemu organowi, powinny zajmować się nią aż do zakończenia postępowania. Przydzielenie sprawy innemu organowi po upływie dwóch miesięcy od pierwotnego przydzielenia może mieć miejsce tylko w wypadku, gdy fakty dotyczące sprawy ulegną zasadniczej zmianie w toku postępowania.

2.2.2. Zawieszenie lub zamknięcie postępowania (art. 13 rozdziału II)

20. Jeżeli sprawa tego samego porozumienia lub praktyki została wniesiona przez kilka organów ochrony konkurencji, czy to na podstawie wniesionej skargi czy postępowania wszczętego z jego własnej inicjatywy, art. 13 rozdziału II dostarcza podstawy prawnej do zawieszenia postępowania lub odrzucenia skargi z uwagi na fakt, że inny organ zajmuje się lub zajmował się przedmiotową sprawą. W myśl art. 13 rozdziału II „zajęcie się sprawą” nie oznacza jedynie faktu wniesienia skargi do innego organu. Oznacza to również, że inny organ prowadzi lub prowadził dochodzenie w tej sprawie we własnym imieniu.
21. Artykuł 13 rozdziału II ma zastosowanie w przypadkach, gdy inny organ prowadzi lub prowadził postępowanie we wniesionej przez skarżącego kwestii dotyczącej konkurencji, nawet jeżeli dany organ działał lub działa na podstawie skargi wniesionej przez innego skarżącego lub w następstwie postępowania z urzędu. Oznacza to, że na art. 13 rozdziału II można powoływać się wtedy, kiedy porozumienie lub praktyka obejmuje to samo naruszenie(a) na tym samym odnośnym rynku geograficznym lub rynku produktu.
22. Krajowy organ ochrony konkurencji może zawiesić lub zamknąć prowadzone przezeń postępowania, nie ma jednak takiego obowiązku. Artykuł 13 rozdziału II umożliwia uwzględnienie odrębności poszczególnych spraw. Elastyczność ta jest istotna, gdyż jeżeli skarga została odrzucona przez jeden organ w następstwie przeprowadzenia dochodzenia dotyczącego istoty sprawy, inny organ może nie być skłonny do zajęcia się tą sprawą. Z drugiej strony, jeżeli skarga zostanie odrzucona z innych powodów (np. organ nie był w stanie zgromadzić dowodów koniecznych dla udowodnienia naruszenia), inny organ może wyrazić chęć przeprowadzenia dochodzenia i zajęcia się daną sprawą. Elastyczność ta widoczna jest również (w przypadku spraw będących w toku) w wyborze pozostawionym każdemu krajowemu organowi ochrony konkurencji w kwestii zawieszenia lub zamknięcia postępowania. Organ może nie chcieć zamykać sprawy do czasu rozstrzygnięcia postępowania prowadzonego przez inny organ. Uprawnienie do zawieszania postępowania pozwala organowi na zachowanie możliwości rozstrzygnięcia na późniejszym etapie kwestii ewentualnego zamknięcia postępowania. Taka elastyczność ułatwia również spójne stosowanie przepisów.
23. Tam gdzie organ zamyka lub zawiesza postępowanie ze względu na to, że sprawą zajmuje się inny organ, może on — zgodnie z art. 12 rozdziału II — przekazać informacje dostarczone przez skarżącego organowi prowadzącemu aktualnie sprawę.
24. Artykuł 13 rozdziału II może być również stosowany do pewnej części skargi lub do pewnej części postępowania w danej sprawie. Może się zdarzyć, że tylko część skargi lub postępowania z urzędu pokrywa się z zakresem sprawy, w której inny organ ochrony konkurencji prowadzi lub prowadził postępowanie. W tym wypadku organ ochrony konkurencji, do którego wniesiono skargę, jest uprawniony do odrzucenia części skargi na podstawie art. 13 rozdziału II i zajęcia się w odpowiedni sposób pozostałą częścią skargi. Ta sama zasada odnosi się do zamykania postępowań.
25. Artykuł 13 rozdziału II nie jest jedyną podstawą prawną do zawieszania lub zamykania postępowań z urzędu czy też do odrzucania skarg. Krajowe organy ochrony konkurencji są do tego także uprawnione na mocy obowiązującego w danym kraju prawa proceduralnego. Urząd Nadzoru EFTA może również odrzucić skargę z powodu braku wystarczającego interesu w myśl porozumienia EOG lub z innego powodu wynikającego z charakteru skargi ⁽¹³⁾.

2.2.3. Wymiana i wykorzystanie informacji poufnych (art. 12 rozdziału II)

26. Kluczowym elementem funkcjonowania sieci jest umożliwienie wszystkim organom ochrony konkurencji wymiany i wykorzystania informacji (łącznie z dokumentami, oświadczeniami oraz informacjami cyfrowymi), które organy te gromadziły w celu stosowania art. 53 i 54 porozumienia EOG. Istnienie takiej możliwości jest koniecznym warunkiem skutecznego i wydajnego przydzielania i prowadzenia spraw.

⁽¹³⁾ Patrz nieopublikowane jeszcze obwieszczenie Urzędu Nadzoru EFTA w sprawie skarg.

27. Artykuł 13 rozdziału II stanowi, że w celu stosowania art. 53 i 54 porozumienia EOG Urząd Nadzoru EFTA i organy ochrony konkurencji państw EFTA posiadają uprawnienia do wzajemnego przekazywania sobie i wykorzystywania jako dowodu wszelkiego rodzaju faktów lub materiałów prawnych, w tym także informacji poufnych. Oznacza to, że wymiana informacji może mieć miejsce nie tylko pomiędzy krajowymi organami ochrony konkurencji i Urzędem, lecz także pomiędzy samymi krajowymi organami ochrony konkurencji. Artykuł 12 rozdziału II powinien mieć charakter nadrzędny w stosunku do stanowiącego inaczej prawa państw EFTA. W kwestii tego, czy informacje zostały zgromadzone przez organ przekazujący z zachowaniem prawa, zastosowanie mają przepisy obowiązujące ten organ. Przekazując informacje organ przekazujący może zawiadomić organ przyjmujący, czy zakwestionowano zgromadzone informacje lub istnieje nadal taka możliwość.
28. Wymiana i wykorzystywanie informacji pochodzących od osób fizycznych i przedsiębiorstw zabezpieczone są w następujący sposób.
- (a) Po pierwsze art. 28 rozdziału II stanowi, że „Urząd Nadzoru EFTA i organy ochrony konkurencji państw EFTA, ich urzędnicy, funkcjonariusze i inne osoby pracujące pod nadzorem tych organów (...) nie ujawnią informacji zebranych lub wymienionych przez nich zgodnie z protokołem 4 do porozumienia o nadzorze i trybunale lub art. 58 porozumienia EOG ani jego protokołem, które są ze względu na swój charakter objęte obowiązkiem zachowania tajemnicy służbowej”. Jednak uzasadniony interes przedsiębiorstw w ochronie ich tajemnic handlowych nie może umniejszać prawa do ujawniania informacji koniecznych do udowodnienia naruszenia na podstawie art. 53 i 54 porozumienia EOG. Termin „tajemnica służbowa” zgodnie z art. 28 rozdziału II jest pojęciem należącym do prawa EOG i obejmuje w szczególności tajemnice handlowe i inne informacje poufne. Dzięki temu zapewniony zostanie wspólny minimalny poziom ochrony na całym obszarze EOG ⁽¹⁴⁾.
- (b) Drugie zabezpieczenie, jakie zapewnia się przedsiębiorstwom, odnosi się do wykorzystywania informacji wymienionych w ramach sieci. Zgodnie z art. 12 ust. 2 rozdziału II informacje wymieniane w ten sposób mogą być wykorzystywane jedynie jako dowód przy zastosowaniu art. 53 i 54 porozumienia EOG oraz w odniesieniu do przedmiotu dochodzenia ⁽¹⁵⁾. Zgodnie z art. 12 ust. 2 rozdziału II wymieniane informacje mogą być wykorzystywane równocześnie w celu stosowania krajowego prawa konkurencji w tej samej sprawie. Jest to możliwe jedynie wtedy, kiedy zastosowanie prawa krajowego nie daje innych wyników w sprawie stwierdzenia naruszenia niż te wynikające z zastosowania art. 53 i 54 porozumienia EOG.
- (c) Trzecie zabezpieczenie udzielone w ramach rozdziału II odnosi się od sankcji nakładanych na osoby fizyczne na podstawie informacji wymienianych na mocy art. 12 ust. 1. Rozdział II ustanawia jedynie sankcje wymierzone przeciw przedsiębiorstwom za naruszenie art. 53 i 54 porozumienia EOG. Niektóre systemy prawa krajowego ustanawiają za naruszenie art. 53 i 54 porozumienia EOG sankcje wymierzone przeciw osobom fizycznym. Osobom fizycznym przysługuje zazwyczaj prawo do obrony o szerszym zasięgu (np. prawo zachowania milczenia, podczas gdy przedsiębiorstwa mogą jedynie odmówić odpowiedzi na pytania, jeżeli odpowiedź prowadziłaby do przyznania się do naruszenia) ⁽¹⁶⁾. Artykuł 12 ust. 3 rozdziału II gwarantuje, że informacje zebrane od przedsiębiorstw nie mogą zostać wykorzystane w sposób, który obchodziłby wymóg zapewnienia wysokiego stopnia ochrony osób fizycznych. Przepis ten uniemożliwia nałożenie sankcji na osoby fizyczne na podstawie informacji, które zostały wymienione na podstawie rozdziału II, jeżeli organ przekazujący i przyjmujący nie przewidział podobnych sankcji w odniesieniu do osób fizycznych, chyba że prawa danej osoby w odniesieniu do zbierania informacji zostały zachowane przez organ przekazujący w takim samym zakresie jak przez organ otrzymujący. Kwalifikacja sankcji według prawa krajowego („administracyjnego” lub „karnego”) nie ma zastosowania przy realizacji celów, w jakich stosuje się przepisy art. 12 ust. 3 rozdziału II. Przepisy rozdziału II mają na celu rozróżnienie sankcji przewidujących karę aresztu i innych rodzajów sankcji, takich jak grzywny nakładane na osoby fizyczne i inne sankcje osobiste. Jeżeli zarówno

⁽¹⁴⁾ Artykuł 10 ust. 2 protokołu 23 do porozumienia EOG gwarantuje, że informacje wymienione zgodnie z omawianym protokołem są także objęte obowiązkiem zachowania tajemnicy służbowej.

⁽¹⁵⁾ Patrz sprawa 85/87 Dow Benelux [1989] ECR 3137 (motywy 17 do 20).

⁽¹⁶⁾ Porównaj sprawę 374/87 Orkem [1989] ECR 3283 i sprawę T-112/98 Mannesmannröhren-Werke AG [2001] ECR II-729.

system prawny organu przekazującego, jak i przyjmującego przewidują podobne sankcje (np. w obu państwach EFTA grzywna może zostać nałożona na osobę zatrudnioną w przedsiębiorstwie, która uczestniczyła w naruszeniu art. 53 i 54 porozumienia EOG), informacje wymienione na mocy art. 12 rozdziału II mogą zostać wykorzystane przez organ przyjmujący. W takim wypadku zabezpieczenia proceduralne obu systemów można uznać za równorzędne. Jeżeli jednak oba systemy prawne nie przewidują sankcji tego samego rodzaju, informacje mogą zostać wykorzystane, tylko jeżeli w danej sprawie został zapewniony taki sam poziom ochrony praw osób fizycznych (patrz: art. 12 ust. 3 rozdziału II). W tym wypadku jednak sankcje przewidujące karę aresztu mogą zostać nałożone tylko, jeżeli organ przekazujący i przyjmujący są upoważnione do nakładania sankcji tego rodzaju.

2.2.4. Dochodzenia (art. 22 rozdziału II)

29. Rozdział II stanowi, że krajowy organ ochrony konkurencji może zwrócić się do innego krajowego organu ochrony konkurencji o pomoc w zebraniu w jego imieniu informacji. Krajowy organ ochrony konkurencji może zwrócić się do innego krajowego organu ochrony konkurencji o podjęcie w jego imieniu działań polegających na ustaleniu faktów. Artykuł 12 rozdziału II upoważnia udzielający pomocy krajowy organ ochrony konkurencji do przekazania zebranych informacji do krajowego organu ochrony konkurencji, który zwrócił się o pomoc. Wszelka wymiana informacji między krajowymi organami ochrony konkurencji oraz wykorzystanie takich informacji jako dowodu powinny zostać przeprowadzone zgodnie z art. 12 rozdziału II. Tam gdzie krajowy organ ochrony konkurencji działa w imieniu innego krajowego organu ochrony konkurencji, działa on zgodnie z własnymi przepisami proceduralnymi i w ramach własnych upoważnień dochodzeniowych.
30. Zgodnie z art. 22 ust. 2 rozdziału II Urząd Nadzoru EFTA może zwrócić się do krajowego organu ochrony konkurencji o przeprowadzenie kontroli w jego imieniu. Urząd może wydać decyzję na mocy art. 20 ust. 4 rozdziału II lub po prostu wystosować wniosek do krajowego organu ochrony konkurencji. Urzędnicy krajowego organu ochrony konkurencji działają w ramach swoich uprawnień zgodnie z przepisami prawa krajowego. Urzędnik Urzędu Nadzoru EFTA może wspierać krajowy organ ochrony konkurencji przy przeprowadzaniu kontroli.

2.3. Sytuacja przedsiębiorstw

2.3.1. Informacje ogólne

31. Wszyscy członkowie sieci będą dążyć do tego, by przydzielanie spraw przebiegało w sposób szybki i skuteczny. Z uwagi na fakt, że na mocy rozdziału II stworzono system, w którym zarówno Urząd Nadzoru EFTA jak i krajowe organy ochrony konkurencji EFTA posiadają uprawnienia w zakresie stosowania przepisów art. 53 i 54 porozumienia EOG, przydzielanie spraw członkom sieci stanowi jedynie podział zadań, w wyniku którego niektóre organy powstrzymują się od działania. Fakt przydzielania spraw nie stwarza zatem dla przedsiębiorstw uczestniczących w naruszeniu lub odczuwającym skutki naruszenia indywidualnych praw do wyboru organu, który będzie rozpatrywał daną sprawę.
32. Jeżeli sprawa zostaje przydzielona innemu organowi ochrony konkurencji, dzieje się tak ze względu na fakt, że na podstawie przedstawionych powyżej kryteriów przydziału stwierdzono, że dany organ jest właściwy do rozpatrzenia danej sprawy na drodze działania samodzielnego lub równoległego. Organ ochrony konkurencji, któremu sprawa została przydzielona na zasadzie ponownego przydziału byłby w każdym przypadku władny, aby wszcząć postępowanie z urzędu w sprawie naruszenia.
33. Ponadto wszystkie organy ochrony konkurencji stosują prawo konkurencji EOG, a rozdział II ustanawia mechanizmy gwarantujące stosowanie przepisów w sposób spójny.
34. Jeżeli sprawa zostaje przydzielona innemu organowi ochrony konkurencji w ramach sieci, dane przedsiębiorstwo oraz skarżący jest/są o tym jak najszybciej zawiadamiane(i) przez zainteresowane organy ochrony konkurencji.

2.3.2. Sytuacja skarżących

35. Jeżeli skarga zostaje wniesiona do Urzędu Nadzoru EFTA na mocy art. 7 rozdziału II, a Urząd nie prowadzi dochodzenia lub wydaje decyzję zakazującą porozumienia lub praktyki, którego lub której skarga dotyczy, skarżący jest uprawniony do otrzymania decyzji w sprawie odrzucenia jego skargi. Postanowienie to jest bez uszczerbku art. 7 ust. 3 rozdziału III protokołu 4 do porozumienia o nadzorze i trybunale⁽¹⁷⁾. Prawa skarżących do składania skargi przed krajowym organem ochrony konkurencji są regulowane stosownymi przepisami prawa krajowego.

⁽¹⁷⁾ W związku z wejściem w życie porozumienia zmieniającego protokół 4 do porozumienia państw EFTA w sprawie ustanowienia Urzędu Nadzoru i Trybunału Sprawiedliwości z dnia 3 grudnia 2004 r. w dniu 1 lipca 2005 r. rozdział III protokołu 4 porozumienia o nadzorze i trybunale w dużym stopniu odzwierciedla rozporządzenie Rady (WE) nr 773/2004 z dnia 7 kwietnia 2004 r. Dz.U. L 123, 27.4.2004, str. 18-24.

36. Ponadto art. 13 rozdziału II daje wszystkim krajowym organom ochrony konkurencji możliwość zawieszenia lub odrzucenia skargi na podstawie faktu, że inny organ ochrony konkurencji zajmuje się lub zajmował tą samą sprawą. Przepis ten zezwala również Urzędowi Nadzoru EFTA na odrzucenie skargi na podstawie faktu, że organ ochrony konkurencji państwa EFTA zajmuje się lub zajmował się daną sprawą. Artykuł 12 rozdziału II zezwala na przekazywanie informacji między organami ochrony konkurencji w ramach sieci z zachowaniem zabezpieczeń przewidzianych w tym artykule (patrz pkt 27 powyżej).

2.3.3. Sytuacja wnioskodawców ubiegających się o skorzystanie z programu łagodzenia sankcji

37. Urząd Nadzoru EFTA uważa ⁽¹⁸⁾, że w interesie EOG leży zapewnienie uprzywilejowanego traktowania przedsiębiorstwom, które współpracują z nim przy dochodzeniach w sprawach o naruszenie prawa poprzez tworzenie karteli. Dwa z państw EFTA także przyjęły programy łagodzenia sankcji ⁽¹⁹⁾ związane z dochodzeniami w sprawie karteli. Celem takich programów jest ułatwienie wykrywania działalności kartelowej przez organy ochrony konkurencji, tym samym zniechęcenie do udziału w nielegalnych kartelach.
38. Wobec braku systemu w pełni zharmonizowanych programów łagodzenia sankcji, który obejmowałby cały obszar EFTA, wniosek o złagodzenie sankcji złożony do jednego organu ochrony konkurencji nie może być uznawany za wniosek o złagodzenie sankcji złożony do jakiegokolwiek innego organu. W interesie wnioskodawcy leży zatem złożenie wniosku o złagodzenie sankcji do wszystkich organów ochrony konkurencji uprawnionych do stosowania art. 53 porozumienia EOG na terytorium, którego dotyczy naruszenie, i które mogą zostać uznane za właściwe do przeciwdziałania danemu naruszeniu ⁽²⁰⁾. Uwzględniając znaczenie dotrzymania terminów w większości istniejących programów łagodzenia sankcji, wnioskodawca powinien również rozważyć celowość równoczesnego składania wniosków o łagodzenie sankcji do odpowiednich organów. Do wnioskodawcy należy podjęcie odpowiednich kroków dla ochrony swojej pozycji w zakresie ewentualnych dochodzeń prowadzonych przez te organy.
39. Wykorzystywanie i przekazywanie informacji uzyskanych w wyniku programu łagodzenia sankcji jest regulowane przez art. 11 B rozdziału II. Członkowie sieci będą zachęcać składających wniosek o złagodzenie sankcji do wyrażenia zgody na przekazanie informacji dobrowolnie udzielonych przez składających wniosek o złagodzenie sankcji oraz innych informacji, o których mowa w art. 11 B ust. 2 rozdziału II, zwłaszcza w sprawie ujawnienia informacji organom, ze strony których wnioskodawca miałby prawo do starania się o łagodne traktowanie.

3. SPÓJNE STOSOWANIE REGUŁ KONKURENCJI EOG ⁽²¹⁾

3.1. Mechanizm współpracy (art. 11 ust. 4 i ust. 5 rozdziału II)

40. Rozdział II ma zapewnić spójne stosowanie art. 53 i 54 porozumienia EOG na całym obszarze EOG. W związku z tym krajowe organy ochrony konkurencji przestrzegają zasad zbieżności prawnej przewidzianej w art. 3 ust. 2 rozdziału II. Zgodnie z art. 16 ust. 2 nie mogą one — orzekając w sprawie porozumień, decyzji lub praktyk na mocy art. 53 lub 54 porozumienia EOG, które już są przedmiotem decyzji Urzędu Nadzoru EFTA — wydawać decyzji sprzecznych z decyzją przyjętą przez Urząd. Urząd ponosi ostateczną ⁽²²⁾, lecz nie wyłączną odpowiedzialność za rozwój polityki i ochronę spójności w stosowaniu prawa konkurencji EOG.

⁽¹⁸⁾ Dz.U. C 10 z 16.1.2003, str. 13 oraz Suplement EOG do Dz.U. nr 3 z 16.1.2003, str. 1 (Obwieszczeniu w sprawie zwolnienia z grzywnien oraz zmniejszania grzywnien w przypadkach karteli).

⁽¹⁹⁾ W niniejszym obwieszczeniu terminu „program łagodzenia sankcji” jest używany dla określenia wszystkich programów (łącznie z programem Urzędu Nadzoru EFTA) zapewniających pełny immunitet lub znaczącą redukcję kar, które mogłyby w przeciwnym razie zostać nałożone na uczestnika kartelu, w zamian za dobrowolne udostępnienie informacji na temat kartelu, który spełnia specjalne kryteria przed rozpoczęciem lub w trakcie dochodzenia w sprawie. Termin ten nie obejmuje redukcji kary nałożonej z innych powodów. Urząd Nadzoru EFTA opublikuje na swojej stronie internetowej zestawienie organów prowadzących program łagodzenia sankcji.

⁽²⁰⁾ Patrz pkt 8 do 15 powyżej.

⁽²¹⁾ Artykuł 15 rozdziału II upoważnia krajowe organy ochrony konkurencji oraz Urząd Nadzoru EFTA do przedłożenia pisemnych i — za zgodą Trybunału — ustnych uwag w trakcie postępowania sądowego w sprawie stosowania art. 53 i 54 porozumienia EOG. Jest to bardzo ważne narzędzie w procesie gwarantowania spójnego stosowania reguł prawa EOG. Krajowe organy ochrony konkurencji i urząd ściśle ze sobą współpracują przy wykonywaniu tego uprawnienia.

⁽²²⁾ Wspomnianą ostateczną odpowiedzialność za rozwój polityki i ochronę spójności w stosowaniu prawa konkurencji EOG urząd ponosi do spółki z Komisją zgodnie z regułami przydziału kompetencji zawartymi w art. 56 porozumienia EOG.

41. Zgodnie z art. 11 ust. 4 rozdziału II krajowe organy ochrony konkurencji powiadomią Urząd Nadzoru EFTA nie później niż 30 dni przed przyjęciem decyzji w sprawie stosowania art. 53 i 54 porozumienia EOG oraz nakazującej zaprzestania naruszenia, przyjmującej zobowiązania lub wycofującej stosowanie przywileju wynikającego z rozporządzenia o wyłączeniu grupowym. Nie później niż 30 dni przed przyjęciem decyzji mają dostarczyć Urzędowi streszczenie sprawy, przewidywaną decyzję, lub — w przypadku jej braku — inny dokument przedstawiający proponowany tryb działania.
42. Podobnie jak w art. 11 ust. 3 rozdziału II zobowiązanie dotyczy informowania Urzędu Nadzoru EFTA, lecz krajowy organ ochrony konkurencji informujący Urząd może także udostępnić informacje innym krajowym organom ochrony konkurencji.
43. Jeżeli krajowy organ ochrony konkurencji poinformował Urząd Nadzoru EFTA zgodnie z art. 11 ust. 4 rozdziału II, a termin 30 dni upłynął decyzja może zostać przyjęta, o ile Urząd nie wszczął jeszcze dochodzenia. Urząd przygotowuje pisemne uwagi na temat sprawy przed przyjęciem decyzji przez krajowy organ ochrony konkurencji. Krajowy organ ochrony konkurencji i Urząd dołożą odpowiednich starań dla zagwarantowania spójnego stosowania prawa EOG (por. pkt 3 powyżej).
44. Jeżeli specjalne okoliczności wymagają podjęcia na szczeblu krajowym decyzji w terminie krótszym niż 30 dni od przekazania informacji zgodnie z art. 11 ust. 4 rozdziału II, dany krajowy organ ochrony konkurencji może zwrócić się do Urzędu Nadzoru EFTA o szybsze podjęcie działań. Urząd dołoży starań, by podjąć działania w możliwie krótkim terminie.
45. Inne rodzaje decyzji, tj. decyzje odrzucające skargę, decyzje zamykające dochodzenie z urzędu lub decyzje ustanawiające zastosowanie środków tymczasowych mogą również być istotne z punktu widzenia polityki konkurencji i w interesie członków sieci może leżeć wzajemne informowanie się na temat tych decyzji oraz ewentualne ich omawianie. Dlatego też krajowe organy ochrony konkurencji mogą na podstawie art. 11 ust. 5 rozdziału II informować Urząd Nadzoru EFTA, a co za tym idzie także sieć, o każdej sprawie, która wiąże się ze stosowaniem prawa konkurencji EOG.
46. Na mocy art. 11 ust. 2 i 3 rozdziału II wszyscy członkowie sieci powinni informować się wzajemnie o zamknięciu prowadzonych przez nich dochodzeń, o których powiadomiono sieć.

3.2. Wszczęcie postępowania przez Urząd Nadzoru EFTA na mocy art. 11 ust. 6 rozdziału II

47. Na mocy art. 55 ust. 1 porozumienia EOG Urząd Nadzoru EFTA otrzymuje zadanie zagwarantowania stosowania zasad określonych w art. 53 i 54 porozumienia EOG, jest odpowiedzialny za określenie kierunków polityki konkurencji EOG⁽²³⁾ ⁽²⁴⁾ i jej realizację. Z zastrzeżeniem przepisów art. 56 porozumienia EOG może on w każdej chwili przyjmować indywidualne decyzje w oparciu o przepisy art. 81 i 82 porozumienia EOG.
48. Artykuł 11 ust. 6 rozdziału II stanowi, że wszczęcie przez Urząd Nadzoru EFTA postępowania w celu przyjęcia decyzji na mocy rozdziału II pozbawia wszystkie krajowe organy ochrony konkurencji ich kompetencji w zakresie stosowania art. 53 i 54 porozumienia EOG. Oznacza to, że po wszczęciu przez Urząd postępowania krajowe organy ochrony konkurencji nie powinny podejmować działań na tej samej podstawie prawnej w sprawie tego samego(ych) porozumienia (porozumień) zawartego przez przedsiębiorstwo(a) lub praktyki (praktyk) stosowanej(nych) przez przedsiębiorstwo(a) na tym samym właściwym rynku geograficznym i rynku produktu.
49. Wszczęcie postępowania przez Urząd Nadzoru EFTA jest aktem formalnym⁽²⁵⁾, za pomocą którego Urząd wyraża chęć przyjęcia decyzji w ramach sekcji III rozdziału II. Może to mieć miejsce na każdym etapie prowadzonego przez Urząd Nadzoru EFTA dochodzenia w danej sprawie. Sam fakt, że do Urzędu wpłynęła skarga nie jest wystarczający dla pozbawienia krajowych organów ochrony konkurencji ich kompetencji.

⁽²³⁾ Zadania te urząd dzieli z Komisją zgodnie z regułami konkurencji określonymi w art. 56 porozumienia EOG.

⁽²⁴⁾ Patrz sprawa C-344/98 Masterfoods Ltd [2000] Zb. Orz. I-11369.

⁽²⁵⁾ Trybunał Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich zdefiniował to pojęcie w orzeczeniu w sprawie 48/72 — SA Braserie de Haecht, [1973] ECR 77: „wszczęcie procedury w rozumieniu art. 9 rozporządzenia nr 17 jest autorytatywnym aktem Komisji, dowodzącym jej zamiaru podjęcia decyzji”.

50. Zaistnieć mogą dwie sytuacje. Po pierwsze, jeżeli Urząd Nadzoru EFTA jest pierwszym organem posiadającym kompetencje w zakresie wszczęcia postępowania w sprawie przyjęcia decyzji zgodnie z rozdziałem II, krajowe organy ochrony konkurencji nie powinny dłużej zajmować się sprawą. Artykuł 11 ust. 6 rozporządzenia Rady stanowi, że jeśli Urząd wszczyna postępowanie, to krajowe organy ochrony konkurencji nie powinny już wszczynać własnego postępowania w zakresie stosowania art. 53 i 54 porozumienia EOG w sprawie tego samego(ych) porozumienia (porozumień) zawartego przez przedsiębiorstwo(a) lub praktyki (praktyk) stosowanej(nych) przez przedsiębiorstwo(a) na tym samym właściwym rynku geograficznym i rynku produktu.
51. Druga sytuacja pojawia się wtedy, kiedy jeden (lub więcej) krajowy organ ochrony konkurencji poinformował się o podjęciu na mocy art. 11 ust. 3 rozdziału II działań w danej sprawie. W początkowej fazie procesu przydzielania sprawy (orientacyjny okres dwóch miesięcy, patrz pkt. 18 powyżej) Urząd Nadzoru EFTA może wszcząć postępowanie ze skutkiem przewidzianym w art. 11 ust. 6 rozdziału II po konsultacji z odpowiednimi organami. Po zakończeniu procesu przydzielania sprawy Urząd zastępuje art. 11 ust. 6 rozdziału II zasadniczo jedynie w następujących sytuacjach:
- a) członkowie sieci przewidują podjęcie sprzecznych decyzji w tej samej sprawie.
  - b) członkowie sieci przewidują podjęcie decyzji w oczywisty sposób sprzecznych ze skonsolidowanym orzecznictwem; standardy zdefiniowane w orzeczeniach sądów wspólnotowych oraz Trybunału EFTA, w poprzednich decyzjach Urzędu Nadzoru EFTA ⁽²⁶⁾ i rozporządzeniach Komisji zawarte w porozumieniu EOG powinny służyć jako wzór; jeśli chodzi o ocenę faktów (np. definicja rynku), to jedynie występowanie znaczących różnic spowoduje interwencję Urzędu;
  - c) członek/członkowie sieci przedłuża/ją nadmiernie czas trwania postępowania w danej sprawie;
  - d) zachodzi potrzeba przyjęcia decyzji przez Urząd Nadzoru EFTA w celu zdefiniowania zasad prawa konkurencji EOG zwłaszcza, jeżeli podobne zagadnienie w zakresie konkurencji występuje w kilku państwach EFTA lub dla zagwarantowania skutecznego wykonania prawa;
  - e) dane(y) krajowy(-e) organ(-y) ochrony konkurencji nie wnosi (wnoszą) sprzeciwu.
52. Jeżeli krajowy organ ochrony konkurencji już podjął działania w sprawie, Urząd Nadzoru EFTA złoży zainteresowanemu krajowemu organowi ochrony konkurencji oraz innym członkom sieci pisemne wyjaśnienie powodów stosowania art. 11 ust. 6 rozdziału II.
53. Urząd Nadzoru EFTA oznajmi sieci zamiar zastosowania art. 11 ust. 6 rozdziału II z odpowiednim wyprzedzeniem, tak by dać członkom sieci możliwość złożenia wniosku o zorganizowanie posiedzenia komitetu doradczego w tej sprawie przed wszczęciem postępowania przez Urząd.
54. Urząd Nadzoru EFTA nie przyjmuje zazwyczaj — o ile nie wchodzi w grę interes EOG — decyzji sprzecznej z decyzją krajowego organu ochrony konkurencji, jeżeli spełniono wymóg w zakresie informacji zgodnie z art. 11 ust. 3 i ust. 4 rozdziału II, a Urząd nie zastosował przepisów art. 11 ust. 6 rozdziału II.

4. ROLA I FUNKCJONOWANIE KOMITETU DORADCZEGO W NOWYM SYSTEMIE

55. Komitet doradczy stanowi forum, na którym eksperci z różnych organów ochrony konkurencji omawiają poszczególne sprawy i ogólne zagadnienia z zakresu prawa konkurencji EOG ⁽²⁷⁾.

4.1. Zakres konsultacji

4.1.1. Decyzje Urzędu Nadzoru EFTA

56. Urząd Nadzoru EFTA konsultuje się z komitetem doradczym przed podjęciem jakiegokolwiek decyzji na mocy przepisów art. 7, 8, 9, 10, 23, 24 ust. 2 lub 29 ust. 1 rozdziału II. Urząd musi uwzględnić opinię komitetu doradczego w jak najszerszym zakresie oraz informować komitet o tym, w jaki sposób uwzględniono jego opinię.

⁽²⁶⁾ Poprzednie decyzje Komisji także powinny być brane pod uwagę przez organy ochrony konkurencji.

⁽²⁷⁾ Zgodnie z art. 14 ust. 2 rozdziału II, gdy omawia się kwestie horyzontalne takie jak wytyczne czy rozporządzenia, państwo EFTA może wyznaczyć dodatkowo przedstawiciela właściwego w sprawach ochrony konkurencji, który nie musi być pracownikiem organu ochrony konkurencji.

57. W kwestii decyzji o zastosowaniu środków tymczasowych konsultacje z komitetem odbywają się według przyspieszonej i uproszczonej procedury na podstawie krótkiego objaśnienia oraz wykonawczej części decyzji.

4.1.2. Decyzje krajowych organów ochrony konkurencji

58. W interesie sieci jest, aby ważne sprawy, którymi zajmują się krajowe organy ochrony konkurencji w ramach przepisów art. 53 i 54 porozumienia EOG mogły być omawiane na forum komitetu doradczego. Rozdział II umożliwia Urzędowi Nadzoru EFTA dołączenie do porządku obrad komitetu doradczego sprawy, którą zajmują się krajowe organy ochrony konkurencji. Wniosek o przeprowadzenie dyskusji może zostać wniesiony przez Urząd lub którekolwiek z państw EFTA. W obu przypadkach Urząd dołącza sprawę do porządku obrad po zawiadomieniu o tym danego krajowego(ych) organu(ów) ochrony konkurencji. Dyskusja w Komitecie Doradczym nie prowadzi do wydania formalnej opinii.
59. W ważnych sprawach komitet doradczy mógłby również służyć jako forum dyskusyjne w zakresie przydzielania spraw. Zwłaszcza jeżeli Urząd Nadzoru EFTA zamierza zastosować art. 11 ust. 6 rozdziału II po zakończeniu początkowej fazy procesu przydzielania, sprawa może zostać omówiona w Komitecie Doradczym przed wszczęciem postępowania przez Urząd. Komitet doradczy może wydać nieformalne oświadczenie w tej kwestii.

4.1.3. Środki wykonawcze, zalecenia, wytyczne i inne obwieszczenia (art. 33 rozdziału II)

60. Z komitetem doradczym konsultowane będą projekty zaleceń Urzędu Nadzoru EFTA dotyczące niezastosowania przepisów aktów prawnych w celu zastosowania przepisów art. 53 ust 3 porozumienia EOG, jak przewidziano w załączniku XIV do porozumienia EFTA ⁽²⁸⁾.
61. Oprócz zaleceń Urząd Nadzoru EFTA może wydawać także obwieszczenia i wytyczne. Akty te mają bardziej elastyczny charakter i są bardzo użyteczne przy objaśnianiu polityki Urzędu oraz zawiadomianiu o jej rozwoju, a także przy objaśnianiu stosowanej przez nią wykładni przepisów w zakresie konkurencji. Komitet doradczy będzie również konsultowany w sprawie takich obwieszczeń i wytycznych.

4.2. Procedura

4.2.1. Procedura zwykła

62. W celu przeprowadzenia konsultacji w sprawie projektu decyzji Urzędu Nadzoru EFTA posiedzenie komitetu doradczego odbywa się najwcześniej 14 dni po wysłaniu przez Urząd zaproszenia na to posiedzenie. Urząd załącza do zaproszenia streszczenie sprawy, zestawienie najważniejszych dokumentów, tzn. dokumentów potrzebnych przy ocenie sprawy oraz projekt decyzji. Komitet doradczy wydaje opinię na temat projektu decyzji Urzędu. Na wniosek kilku członków opinia musi zostać uzasadniona.
63. Rozdział II daje państwom EFTA możliwość skrócenia okresu pomiędzy wysłaniem zaproszenia a datą posiedzenia.

4.2.2. Procedura pisemna

64. Rozdział II zapewnia możliwość przeprowadzenia pisemnej procedury konsultacji. Jeżeli żadne z państw EFTA nie wnosi sprzeciwu Urząd Nadzoru EFTA może przeprowadzić konsultacje z państwami EFTA przesyłając im dokumenty i ustalając termin, przed upływem którego mogą one przekazać uwagi na temat projektu. Termin ten zazwyczaj nie powinien być krótszy niż 14 dni, z wyjątkiem decyzji w sprawie środków tymczasowych na podstawie art. 8 rozdziału II. Jeżeli państwo EFTA zażąda zorganizowania posiedzenia, Urząd zorganizuje takie posiedzenie.

4.3. Publikacja opinii komitetu doradczego

65. Komitet doradczy może zalecić opublikowanie jego opinii. W takiej sytuacji Urząd Nadzoru EFTA dokona takiej publikacji równocześnie z decyzją, uwzględniając uzasadniony interes przedsiębiorstw w zakresie ochrony ich tajemnic handlowych.

⁽²⁸⁾ Patrz np. pkt 2 i 4b załącznika XIV do porozumienia EFTA zmienionego decyzją Wspólnego Komitetu EOG 29/2004, Dz.U. L 127 z 29.4.2004, str. 137, Supplement EOG nr 22, z 29.4.2004, str. 16. (Zmieniająca załącznik XIV (Konkurencja) do porozumienia EOG – dodatek do dostosowań rozporządzenia Komisji (WE) 2790/1999 i rozporządzenia Komisji (WE) 1400/2002).

5. UWAGI KOŃCOWE

66. Niniejsze obwieszczenie nie narusza jakiegokolwiek wykładni obowiązującego porozumienia EOG ani przepisów wykonawczych wydanych przez sąd wspólnotowe i Trybunał EFTA.
67. Niniejsze obwieszczenie będzie poddawane okresowemu przeglądowi dokonywanemu przez krajowe organy ochrony konkurencji i Urząd Nadzoru EFTA. Przegląd będzie dokonywany w oparciu o zdobyte doświadczenia nie później niż pod koniec trzeciego roku od daty jego przyjęcia.
68. Niniejsze obwieszczenie zastępuje obwieszczenie Urzędu Nadzoru EFTA w sprawie współpracy między krajowymi organami ochrony konkurencji i Urzędem Nadzoru EFTA w sprawie zajmowania się przypadkami objętymi zakresem art. 53 i 54 porozumienia EOG opublikowanego w 2000 r. ⁽²⁹⁾

6. OŚWIADCZENIE INNYCH CZŁONKÓW SIECI

69. Zasady przedstawione w niniejszym obwieszczeniu będą przestrzegane również przez te organy ochrony konkurencji państw EFTA, które podpisały oświadczenie załączone do niniejszego obwieszczenia. W oświadczeniu tym uznają one zasady przedstawione w niniejszym obwieszczeniu oraz oświadczają, że będą ich przestrzegać. Zestawienie takich organów zostało opublikowane na stronie internetowej Urzędu Nadzoru EFTA. Będzie ono w miarę potrzeb aktualizowane.

—

⁽²⁹⁾ Dz. U. C 307 z 26.10.2000, str. 6 oraz Supplement EOG do Dz.U. nr 61 z 21.12.2000, str. 5.

ZAŁĄCZNIK

**OŚWIADCZENIE DOTYCZĄCE OBWIESZCZENIA URZĘDU NADZORU EFTA W SPRAWIE WSPÓŁPRACY
W RAMACH SIECI ORGANÓW OCHRONY KONKURENCJI**

W celu podjęcia ścisłej współpracy na rzecz ochrony konkurencji w interesie konsumentów na obszarze EOG niżej podpisany organ ochrony konkurencji:

(1) uznaje zasady przedstawione w obwieszczeniu Urzędu Nadzoru EFTA w sprawie współpracy w ramach sieci organów ochrony konkurencji; oraz
(2) oświadcza, że będzie przestrzegać tych zasad w każdej sprawie, w której podejmuje lub może podjąć działanie i do której odnoszą się powyższe zasady.

(miejsce)

(data)
